



## Beslut om skydds jakt efter björn

### Beslut

Länstyrelsen beslutar att med stöd av 23 a § jaktförordning (1987:905) att ge tillstånd till skydds jakt efter en (1) björn i Annefors, Bollnäs kommun, inom det område som avgränsas på kartan i bilaga 2 till detta beslut.

Länstyrelsen medger att skydds jakten får ske hela dygnet med stöd av 9 § jaktförordningen.

Länstyrelsen beslutar med stöd av 15 § jaktförordningen att alla typer av belysning får användas för att underlätta skydds jakten.

Länstyrelsen beslutar med stöd av 21 § jaktförordningen att skydds jakten får bedrivas från motordrivet fordon.

Länstyrelsen beslutar med stöd av 24 d § andra stycket jaktförordningen att jakten får ske på annans jaktområde.

Vidare beslutar länsstyrelsen med stöd av 59 § jaktförordningen att beslutet gäller omedelbart utan hinder av att det överklagas.

### Villkor

1. En (1) björn får fällas.
2. Skydds jakten är tillåten från och med beslutsdatum till och med den 25 maj 2022.
3. Skydds jakten får endast bedrivas inom område som avgränsas på kartan i bilaga 2.
4. Länsstyrelsen eller av länsstyrelsen utsedda personer får utföra jakten med stöd av detta beslut.
5. Länsstyrelsen avlyser jakten om tilldelad björn fällts eller påskjutits innan jakttiden löpt ut. Om eftersök visar att det påskjutna djuret är

oskadat beslutar länsstyrelsen huruvida fortsatt jakt ska ske inom återstående tid som omfattas av beslutet.

6. Fälld björn besiktigas av länsstyrelsens besiktningspersonal. Besiktningen dokumenteras på särskilt anvisad blankett. Specifiserade organprover insamlas av länsstyrelsen och skickas till Statens veterinärmedicinska anstalt. Skinnet ska chip-märkas av länsstyrelsen och tillfaller tillsammans med resten av kroppen därefter jakträttshavaren. Jakträttshavaren ska erhålla kopia av besiktningsprotokollet.
7. Efter avslutad skydds jakt, oavsett utfall, ska sökanden inkomma till länsstyrelsen med en kortfattad redogörelse för hur jakten bedrivits. Om djuret fällt ska koordinater för skottplats inkluderas. Redogörelsen ska ha inkommit **senast två veckor** efter djuret fällt.

## Beskrivning av ärendet

Den 25 april inkom en ansökan om skydds jakt efter en björn i byn Annefors, Bollnäs kommun. Sökande anger att denne är uppfödare av värdefulla travhästar, varav ett sto beräknas föla kommande vecka. Sökande har även hästar inhyrda på gården men dessa har blivit tvungna att flyttas på grund av rädsla för indirekta skador orsakade av björnförekomst.

Länsstyrelsen har mottagit ett flertal rapporter om björnförekomst i byn, hos sökanden och omkringliggande grannar. Björnen rör sig på gårdarna på mellan 0-30 meter från bebyggelse och oroar både människor och hästar. Länsstyrelsen har besökt de drabbade fastigheterna för att dokumentera skadegörelse i form av rivna soptunnor och spårobservationer i hästhagarna. Länsstyrelsens fältpersonal har även monterat ljudskrämsel på ett flertal ställen i byn i skadeförebyggande syfte men björnen har trots det återvänt till sökandes gård och oroat hästarna ytterligare.

## Motivering till beslutet

Vid prövning av om skydds jakt ska beviljas gör länsstyrelsen en samlad bedömning i varje enskilt fall. Bedömningen görs utifrån eventuella skadors omfattning, under hur lång tidsperiod som dessa skett, om skadeförebyggande åtgärder vidtagits och vilka möjligheter som finns till att förebygga skada samt vilken möjlighet det finns till annan lämplig lösning utöver skydds jakt. Vidare bedömer länsstyrelsen om det går att identifiera individer som är speciellt skadegörande eller orsakar allvarliga olägenheter.

Naturvårdsverkets riktlinjer för skydds jakt anger att skydds jakt kan medges av hänsyn till att förhindra allvarlig skada om det är sannolikt att en allvarlig skada kommer att uppstå, vilket även framgår av 23 a § första stycket punkt 3 jaktförordningen.

I det aktuella fallet har björnen rört sig i området en kort tidsperiod. Länsstyrelsen har tagit emot kontinuerliga rapporter mellan den 21 april till den 4 maj där björnen välter soptunnor och rör sig i närheten av hagar, vilket kunnat kvalitetssäkrats med hjälp av spårstämplar.

### Ingen annan lämplig lösning

För att ett beslut om skydds jakt ska vara aktuellt så ska det bland annat inte finnas några andra lämpliga lösningar på situationen som uppstått. När björnarna vaknar på våren är de hungriga och innan det grönskar i skogen finns det risk för att de söker sig till bebyggelse för lättillgänglig föda. Länsstyrelsen går årligen ut med information till länsinvånarna om hur viktigt det är att städa undan fågelfrön, rådjursutfodringar och annat som kan vara begärligt för en hungrig björn. Invånare informeras även om vikten att dra tillbaka soptunnan efter hämtning och att om man bor i ett problemområde så kan det vara bäst att låsa in den. Skulle en problemsituation ändå uppstå har länsstyrelsens personal möjlighet att skrämra problemindivider med olika hjälpmedel.

I det aktuella fallet har ljudskrämsel i form av Critter Gitter satts upp på några ställen där björnen rört sig frekvent. Björnen rapporteras avvika i samband med att skrämsele ljuder men att den sedan återvänder strax därpå till samma ställe vilket talar emot effektiviteten av åtgärden.

Länsstyrelsen gör utifrån ovan angivna förutsättningar bedömningen att andra lämpliga lösningar saknas.

### Björn i Sverige och i Gävleborg

Referensvärdet för björnstammens gynnsamma bevarandestatus i Sverige är 1400 individer. Det finns idag uppskattningsvis ca 2800 individer i landet varav en stor del i den norra delen av Sverige.

Vid den senaste spillningsinventeringen, år 2017, uppskattades antalet björnar i Gävleborgs län till cirka 508 individer. Ett antal av dessa individer delas dock med intilliggande län, vilket innebär att Gävleborgs län totalt sett förvaltar färre individer än 508 st. Nästa spillningsinventering av björn planeras till hösten 2022. Björnobsen är ett trendverktyg som kan påvisa åt vilket håll stammen utvecklas mellan inventeringsperioderna. Björnobsen bygger på observationer under älgjaktens första sju dagar, vilket för Gävleborgs del oftast infaller efter att årets licensjakt efter björn har avslutats. Resultat från björnobsen i Gävleborgs län visar på en utveckling från att det sågs ca. 0,03 björnar per 100 mantimmar år 2013 till nästan 0,10 björnar per 100 mantimmar år 2021.

Den 9 april 2020 fastställde Naturvårdsverket en ny miniminivå på 250 individer för Gävleborgs län. Den 26 mars 2021 fastställde Viltförvaltningsdelegationen förvaltningsmålet i Gävleborg till 300

björnar. Länetns förvaltningsnivå är fastställd med hänsyn till att björnstammen ska förbli en livskraftig population med gynnsam bevarandestatus i dess naturliga utbredningsområde.

Den 1 juni 2021 beslutade länsstyrelsen om licensjakt i länet efter 70 björnar (dnr 4363-2021) och tog då hänsyn till eventuell skydds jakt efter björn. Under 2021 har en björn hittills fällts under skydds jakt och enligt beräkningarna fanns marginal till flera. Under 2022 har ingen björn hittills fällts i enlighet med beslut om skydds jakt.

Länsstyrelsen gör därmed bedömningen att skydds jakten inte har någon betydande negativ påverkan på länetns eller landets björnstam och inte heller försvårar upprätthållandet av en gynnsam bevarandestatus inom dess naturliga utbredningsområde.

### Sammanfattning

Länsstyrelsen konstaterar att en björnindivid kontinuerligt födosöker i ett område där den även rivit soptunnor och rört sig i närheten av särskilt värdefulla hästar.

Länsstyrelsens bedömning är att om björnen fortlöpande tillåts återkomma till området finns en stor sannolikhet att den kan orsaka allvarlig skada.

Boende har, tillsammans med länsstyrelsen, genomfört skadeförebyggande åtgärder utan framgång. Länsstyrelsen gör bedömningen att det saknas andra lämpliga lösningar och ansökan om skydds jakt ska därmed beviljas.

### Bestämmelser som beslutet grundas på

Naturvårdsverket har, med stöd av 24 a § jaktförordningen beslutat om överlämnandet av rätten att besluta om skydds jakt efter björn till vissa länsstyrelser (Naturvårdsverkets beslut NV-00303-20).

All jakt måste bedrivas i enlighet med Sveriges EU-rättsliga åtaganden. Art och habitatdirektivet (1992/43/EEG) har en avgörande betydelse för vilket utrymme som finns för skydds jakt. Åtgärder som vidtas enligt art och habitatdirektivet ska syfta till att bibehålla eller återställa en gynnsam bevarandestatus. Direktivet ger möjligheter till undantag från skydds kraven under vissa förutsättningar. Undantagen regleras i artikel 16.1, att det inte finns någon annan lämplig lösning och att undantaget inte försvårar upprätthållandet av en gynnsam bevarandestatus. För att ett undantag från skydds reglerna ska kunna göras, måste skälen vara mycket starka och den jakt som tillåts mycket begränsad.

Enligt 9 § jaktförordning (1987:905) står det: För jakt med skjutvapen efter älg, björn, varg, järv, lo, hjort, rådjur och mufflonfår gäller följande begränsningar.

1. Älg får jagas bara under tiden fr.o.m. en timme före solens uppgång till solens nedgång.
2. Björn får jagas bara under tiden fr.o.m. en timme före solens uppgång till två timmar före solens nedgång.
3. Varg, järv, lo, hjort, rådjur och mufflon får jagas bara fr.o.m. en timme före solens uppgång t.o.m. en timme efter solens nedgång. Under timmen efter solens nedgång får jakten endast bedrivas som vaktjakt eller smygjakt.

Länsstyrelsen får i det enskilda fallet medge undantag från första stycket. Om flera län är berörda, prövas frågan av länsstyrelsen i det län där huvuddelen av marken är belägen.

Enligt 15 a § jaktförordning (1987:905) får Naturvårdsverket eller, om beslutet fattas av länsstyrelsen, länsstyrelsen i det enskilda fallet besluta om undantag från förbudet att vid jakt använda belysning utöver vad som är tillåtet enligt 14 §, om det är fråga om skydds jakt, licensjakt eller jakt som avses i 31 § första stycket.

Enligt 21 § jaktförordning (1987:905): Utöver vad som följer av 20, 20 a och 20 b §§ får den myndighet som beslutar om jakten i det enskilda fallet besluta om undantag från förbudet i 31 § första stycket jaktlagen (1987:259) i fråga om jakt efter björn, varg, järv, lo, utter, valar och fladdermöss samt när det är fråga om jakt som avses i 24 § eller 31 § första stycket i denna förordning. I övriga fall får länsstyrelsen besluta om sådana undantag. Om flera län är berörda och det är länsstyrelsen som beslutar om undantag, prövas frågan av länsstyrelsen i det län där huvuddelen av marken är belägen. I fråga om vilda fåglar, björn, varg, järv, lo, utter, bäver, mård, iller, skogshare, vikare, valar och fladdermöss samt i fråga om andra vilt levande djurarter som har markerats med N, n eller F i bilagan till artskyddsförordningen (2007:845) får undantag medges endast om

1. det inte finns någon annan lämplig lösning,
2. upprätthållandet av en gynnsam bevarandestatus hos artens bestånd i dess naturliga utbredningsområde inte försvåras, och
3. undantaget behövs för att en sådan begränsad jakt som avses i 23 c § ska kunna genomföras eller behövs av något sådant skäl som anges i 23 a § eller 31 § första stycket denna förordning.

Som framgår av 23 a § jaktförordning (1987:905) ska följande förutsättningar vara uppfyllda för att skydds jakt ska kunna medges:

Om det inte finns någon annan lämplig lösning, och om det inte försvårar upprätthållandet av en gynnsam bevarandestatus hos artens bestånd i dess naturliga utbredningsområde, får beslut om jakt som avses i 23 b, 24, 25 och 29 §§ meddelas

1. av hänsyn till allmän hälsa och säkerhet eller av andra tvingande skäl som har ett allt överskuggande allmänintresse, inbegripet orsaker av

- social eller ekonomisk karaktär och betydelsefulla positiva konsekvenser för miljön,
2. av hänsyn till flygsäkerheten,
  3. för att förhindra allvarlig skada, särskilt på gröda, boskap, skog, fiske, vatten eller annan egendom, eller
  4. för att skydda vilda djur eller växter eller bevara livsmiljöer för sådana djur eller växter.

Enligt 24 d § jaktförordning (1987:905): I ett beslut om jakt enligt 23 b eller 23 d § får den beslutande myndigheten bestämma hur man ska förfara med ett dödat djur. Om inte myndigheten beslutat något annat får djuret behållas av jakträttshavaren. När beslut om jakt meddelas enligt 23 b eller 23 d § får myndigheten även medge undantag från 31 § första stycket jaktlagen (1987:259) och, när det gäller skyddsjakt, också medge att jakten bedrivs på annans jaktområde.

Enligt 59 § jaktförordning (1987:905) får Polismyndigheten, länsstyrelsen och Naturvårdsverket förordna att beslut enligt denna förordning skall gälla utan hinder av att det har överklagats.

## De som medverkat i beslutet

Beslutet har fattats av enhetschef Monica Eriksson med vilthandläggare Sandra Wahlund som föredragande.

Denna handling har godkänts digitalt och saknar därför namnunderskrift.

## Så här hanterar Länsstyrelsen personuppgifter

Information om hur vi hanterar dessa finns på [www.lansstyrelsen.se/dataskydd](http://www.lansstyrelsen.se/dataskydd).

## Kopia

1. SVA
2. Polismyndigheten
3. Viltförvaltningsdelegationen i Gävleborgs län
4. Länsstyrelserna i Mellersta rovdjursförvaltningsområdet

## Bilagor

1. Överklagandehänvisning förvaltningsrätten
2. Karta över skyddsjaktområde

## Du kan överklaga beslutet hos förvaltningsrätten

Om du inte är nöjd med Länsstyrelsens beslut, kan du skriftligen överklaga beslutet hos förvaltningsrätten.

### Hur överklagar jag beslutet?

Länsstyrelsen måste pröva att överklagandet har kommit in i rätt tid, innan det skickas vidare tillsammans med handlingarna i ärendet. Därför ska du lämna eller skicka din skriftliga överklagan till Länsstyrelsen Gävleborg antingen via e-post; [gavleborg@lansstyrelsen.se](mailto:gavleborg@lansstyrelsen.se), eller med post; Länsstyrelsen Gävleborg, 801 70 Gävle.

### Tiden för överklagande

Ditt överklagande måste ha kommit in till Länsstyrelsen **inom tre veckor** från den dag du fick del av beslutet. Om det kommer in senare kan överklagandet inte prövas. I ditt överklagande kan du be att få ytterligare tid till att utveckla dina synpunkter och skälen till att du överklagar. Sedan är det förvaltningsrätten som beslutar om tiden kan förlängas.

### Ditt överklagande ska innehålla

- Vilket beslut som du överklagar, beslutets datum och diarienummer.
- Hur du vill att beslutet ska ändras.
- Varför du anser att Länsstyrelsens beslut är felaktigt.

Skriv också följande uppgifter, om du inte tidigare lämnat dem:

- Person- eller organisationsnummer.
- Telefonnummer där du kan nås dagtid (med undantag för nummer som avser ett hemligt mobilabonnemang som behöver uppges endast om rätten begär det).
- E-postadress.
- Annat som har betydelse för att domstolen ska kunna nå dig.

Om du har handlingar som du anser stödjer din överklagan så bör du bifoga kopior på dessa. Kontakta Länsstyrelsen i förväg om du behöver bifoga filer som är större än 15 MB via e-post.

### Ombud

Om du anlitar ett ombud som sköter överklagandet åt dig ska ombudet underteckna skrivelsen, bifoga en fullmakt i original från dig samt uppge sitt eget namn, adress och telefonnummer.

### Behöver du veta mer?

Har du ytterligare frågor kan du kontakta Länsstyrelsen via e-post, [gavleborg@lansstyrelsen.se](mailto:gavleborg@lansstyrelsen.se), eller via växeltelefonnummer 010-225 10 00. Ange diarienummer 3320-2022.

Bilaga 2 – Karta över skydds jaktområde

